

Gedimino pr. 30,
LT-01104 Vilnius

Tel. (8-5) 266 29 81
Faksas (8 5) 262 59 40

El. paštas tminfo@tm.lt

www.tm.lt
www.teisingumas.lt

facebook.com/teisingumas

TEISINGUMO MINISTERIJA

**MEDIACIJA –
galimybė taikiai
išspręsti ginčą**

Kas yra taikinamasis tarpininkavimas /mediacija/?

Civilinių ginčų taikinamasis tarpininkavimas (kitai – mediacija) – tai taikus civilinių (pavyzdžiui, šeimos, darbo ir kt.) ginčų sprendimo būdas, vykdomas tarpininkaujant trečiajam nešališkam asmeniui – taikinimo tarpininkui (kitai – mediatoriui).

Kada gali būti taikoma mediacija?

Šalys gali pasinaudoti šiuo ginčo sprendimo būdu tiek tuo atveju, kai ginčas dar nėra kilęs, arba kai ginčas yra kilęs, bet jis dar nėra nagrinėjamas teisme (neteisminė mediacija), tiek ir tuo atveju, kai byla dėl ginčo jau nagrinėja teismas (teisminė mediacija).

Kieno iniciatyva taikoma mediacija?

Mediacija taikoma ginčo šalių rašytiniu susitarimu. Pasiūlyti ginčą spręsti taikant teisminę mediaciją taip pat gali civilinę bylą nagrinėjantis teisėjas.

Kas vykdo mediaciją?

Mediaciją vykdo trečiasis nešališkas asmuo – mediatorius. Jis dalyvauja sprendžiant ginčą, siekdamas padėti jį išspręsti taikiai. Mediatorių skiria ginčo šalys bendru sutarimu.

Kas gali būti mediatoriumi?

Mediatoriumi gali būti skiriamas fizinis asmuo, kuriam keliami nešališkumo, profesionalumo ir atsakomybės už savo veiksmus reikalavimai.

Ginčo šalys gali skirti mediatoriumi iš esmės bet kurį fizinį asmenį, tačiau svarbiausia, kad jos abi šiuo asmeniu pasitikėtų.

Teisminę mediaciją vykdo specialiai išmokyti teisėjai, jų padėjėjai arba kiti atitinkamą kvalifikaciją turintys asmenys, kurie yra įtraukti į Teisėjų tarybos darbo grupės patvirtintą Teismo mediatorių sąrašą.

Kaip vykdoma mediacija?

Mediacija vykdoma ginčo šalių rašytiniu susitarimu, taigi ginčo šalys pačios susitaria dėl ginčo sprendimo būdo ir tvarkos.

Jeigu ginčo šalys nesusitaria dėl mediacijos būdo ir tvarkos, taikinimo mediatorius savo veiksmus turi atlikti tinkamai, atsižvelgdamas į ginčo aplinkybes, galimą ginčo šalių jėgų nelygybę, jų pageidavimus ir poreikį greičiau išspręsti ginčą.

Kiek kainuoja mediacija?

Priklausomai nuo ginčo šalių ir mediatoriaus susitarimo, mediatorius savo paslaugas teikia atlygintinai arba neatlygintinai.

Kai mediatorius savo paslaugas teikia už atlygį, mediacija pradedama tik po to, kai ginčo šalys ir mediatorius raštu susitaria dėl atlyginimo dydžio ir mokėjimo tvarkos.

Teisminė mediacija yra nemokama. Be to, teisminės mediacijos procesą užbaigus taikiai susitarimu, grąžinama 75 procentai sumokėto žyminio mokesčio.

Taikos sutartis

Jei ginčo šalims pavyksta padedant mediatoriui taikiai išspręsti ginčą, sudaroma taikos sutartis. Ši sutartis, patvirtinta teismo supaprastinto proceso tvarka, gali būti vykdoma priverstinai.

Kokios galimybės pasitraukti iš mediacijos?

Bet kuri ginčo šalis gali pasitraukti iš mediacijos proceso, nenurodydama pasitraukimo priežasčių.

Mediatorius turi pranešti ginčo šalims ir nutraukti mediaciją, jeigu taikus ginčo sprendimas, jo nuomone, neįmanomas. Taikus ginčo išsprendimas gali būti laikomas neįmanomu, kai: atsižvelgiant į ginčo aplinkybes ir mediatoriaus kompetenciją šalys negalės pasiekti taikaus susitarimo; taikus susitarimas bus neįvykdomas ar neteisėtas, arba mediatorius pripažįsta esant mažai tikėtina, kad tęsiant mediaciją ginčas bus išspręstas taikiai.

Mediacijos privalumai:

- civiliniai ginčai paprastai išsprendžiami kur kas greičiau nei teisme;
- šalys patiria mažiau ginčo sprendimo išlaidų;
- padidėja tikimybė konkrečiau ginčo atveju tarp šalių atkurti ne tik teisinę, bet ir socialinę taiką.

Daugiau informacijos apie teisminę mediaciją galima rasti Nacionalinės teismų administracijos internetinėje svetainėje www.teismai.lt/mediacija